

BOUVIER DES ARDENNES

Kraj pochodzenia: Belgia

Data publikacji obowiązującego wzorca: 25.10.2000

Użytkowanie: Z założenia pies do pasienia bydła, wykorzystywany do przepędzania, zaganiania i pilnowania bydła na otwartych pastwiskach,. Także i dzisiaj bez specjalnego szkolenia jest doskonałym i wszechstronnym psem pracującym, szczególnie nadającym się do stróżowania i pilnowania zwierząt gospodarskich.

Klasyfikacja FCI: Grupa 1 - Psy pasterskie i zaganiające.
Seksja 2 - Psy zaganiające.
Próby pracy wymagane.

RYS HISTORYCZNY:

Od dawna znany pies do pasienia bydła z belgijskich Ardenów, selekcyonowany na swe cechy użytkowe. Wyróżniał go nie tyle wygląd, co doskonała praca przy pasieniu i pilnowaniu stada. Typ rasowy kształtował się przede wszystkim pod wpływem surowych warunków klimatycznych, trudnego terenu i skromnych warunków życia w tamtym rejonie.

Jedynie najbardziej wytrzymałe i najlepiej rokujące w pracy szczenięta zachowywano, by zarabiały na swe skromne utrzymanie pilnując stad, najczęściej krów mlecznych i owiec, ale także koni i świń.

W XIX wieku bouviery z Ardenów wykorzystywano też do polowania na dziki i jelenie, a w okresie obydwu wojen światowych były one psami kłusowników. W końcu XIX wieku przypominały one trochę owczarki, ale różniły się od nich twardszym włosem, większym wzrostem i masą, oraz bardziej zdecydowanym charakterem i łatwością gryzienia. Z czasem na wystawach belgijskich utworzono klasy dla psów do bydła, aby tą drogą doprowadzić do ujednoczenia ich typu.

Na wystawie w Liege, która odbyła się 27 kwietnia 1903 roku, profesor Reul odkrył psa o imieniu Tom, który stanowił dla niego ucieleśnienie idealnego typu psa do bydła (szczegóły nie są znane).

W 1913 roku w Liege powstało stowarzyszenie, którego celem było „ulepszenie psów do pasienia bydła z prowincji Liege i Ardenów” i wtedy też powstał pierwszy wzorzec rasy. został on przyjęty przez Belgijski Związek Kynologiczny w roku 1923, a po latach zatwierdzony przez FCI (16 czerwca 1963).

Zanik rolnictwa i hodowli bydła mlecznego w Ardenach doprowadził do niemal zupełnego zaniku miejscowych psów. Dopiero w latach

dziewięćdziesiątych zeszłego wieku grupa hodowców postawiła sobie za cel odtworzenie psa, opisanego we wzorcu, wykorzystując ostatnie pozostałe psy z Ardenów. Ciekawe, że nie byli to bynajmniej hodowcy z tamtego rejonu, lecz z północy Belgii, gdzie bouviery ardeńskie sprowadzane były przez hodowców bydła i owiec jeszcze w latach trzydziestych. Ich działania, choć mało znane kynologom i prowadzone na niewielką skalę, osiągnęły zamierzony skutek, niemniej jednak rasa stała się ponownie znana oficjalnej kynologii dopiero w roku 1996.

WYGLĄD OGÓLNY:

Odporny, mocny pies średnich rozmiarów, bez pretencji do elegancji. Jest krótki i krępy, ma kościec mocniejszy, niż sugeruje to jego wzrost, i masywną głowę.

Określenia zwarty, krótki i dobrze umięśniony najlepiej opisują bouviera z Ardenów. Sierść ma twardą i zmierzwioną, jedynie na czole krótszą i gładką, a niewielka broda i wąsy nadają mu nieco groźny wygląd. Psa tego powinno się oceniać w naturalnej postawie - nie powinien być ustawiany ani przytrzymywany przez wystawiającego.

WAŻNE PROPORCJE:

- Długość tułowia od stawu barkowego do guza siedzeniowego mniej więcej taka sama, jak wysokość w kłębie.
- Głębokość klatki piersiowej stanowi około połowy wysokości w kłębie.
- Głowa jest stosunkowo krótka, a kufa ma być wyraźnie krótsza od mózgoczaszki, której długość jest nieco większa od szerokości.

ZACHOWANIE - TEMPERAMENT:

Bouvier ardeński jest psem bardzo energicznym i wytrzymałym. Chętny do zabawy, ciekawski, towarzyski i ożywiony, odznacza się dużymi zdolnościami adaptacyjnymi, dzięki czemu umie się znaleźć w rozmaitych sytuacjach. Gdy zachodzi konieczność obrony ludzi, dobytku i terenu, jest odważny i zawzięty.

GŁOWA:

Mocna, raczej krótka.

Mózgoczaszka:

Szeroka i płaska, jej górna linia równoległa do górnej linii kufy. Bruzda czołowa i guz potyliczny praktycznie niewidoczne. Łuki brwiowe podkreślone przez krzaczaste brwi. Kości jarzmowe i policzki mało widoczne.

Stop: wyraźny, ale nieprzesadnie.

Trzewioczaszka:

Nos: duży, zawsze czarny.

Kufa: szeroka, mocna, dobrze wypełniona pod oczami, wyraźnie krótsza od mózgowcowej. Porośnięta twardym, stojącym włosiem, zasłaniającym wewnętrzne kąciaki oczu. Boki kufy i policzki tworzą linię ciągłą.

Wargi: cienkie, dobrze przylegające, krawędzie zawsze czarne, kąciaki nie obwisłe. Górne i dolne wargi, żuchwa i podbródek ozdobione włosiem długości 5-6 cm, tworzące wąsy i niewielką brodę.

Uzębienie: szczęki mocne, uzębienie kompletne zgodnie z wzorem zębowym. Brak M3 bez znaczenia, brak do dwóch P1 dopuszczalny. Zgryz nożycowy, siekacze ustawione w lekkim łuku. Dopuszczalny, ale nie preferowany, zgryz cęgowy. Śluzówki jamy ustnej muszą być jak najlepiej pigmentowane.

Policzki: dobrze umięśnione, ale płaskie.

Oczy: średniej wielkości, niezbyt szeroko rozstawione, owalne, ani okrągłe ani wypukłe, jak najciemniejsze. Powieki o czarnych krawędziach, trzecia powieka niewidoczna.

Uszy: niecięte, wysoko osadzone, trójkątne, raczej małe. Gdy przyłożyc je płasko do głowy, nie powinny sięgać dalej, niż do zewnętrznego kąta oka. Pożądane stojące i zaostrome na końcach, mogą być też załamane na końcach lub w połowie długości, z końcami skierowanymi do przodu albo na boki.

SZYJA:

Mocna, dobrze umięśniona, dobrej długości, cylindryczna, lekko łukowato wygięta, noszona dostatecznie wysoko, bez podgardla.

TUŁÓW:

Mocny, ale nie ciężki, dobrze związany, żebra raczej zaokrąglone, niż płaskie. Długość tułowia od stawu barkowego do guza siedzeniowego mniej więcej równa wysokości w kłębie.

Linia górna: pozioma, mocna.

Kłęb: lekko zaznaczony.

Grzbiet: dobrze umięśniony, szeroki, mocny, giętki, ale nie powinien sprawiać wrażenia słabo związanego.

Lędźwie: krótkie, szerokie, dobrze umięśnione i mało wysklepione.

Zad: szeroki, możliwie poziomy, może być lekko opadający.

Klatka piersiowa: głęboka, sięga łokcia, żebra dobrze wysklepione, szczególnie w górnej jednej trzeciej. Spodnia część klatki piersiowej trochę zaokrąglona. Oglądana z przodu - szeroka.

OGON:

Większość psów rodzi się ze skróconymi ogonami, a niektóre także ze szczątkowymi. Ogon jest gruby i wysoko osadzony.

Ogon krótki jest przedłużeniem linii grzbietu.

W krajach, gdzie cięcie ogona jest zabronione, ma on pozostać naturalnej długości.

KOŃCZYNY:

Kończyny przednie:

Mocny kościec. Dobrze umięśnione kończyny są zupełnie proste, bez względu na to, z której patrzeć strony, a oglądane z przodu - równoległe.

Łopatki: dobrej długości, skośnie ustawione i mocno umięśnione.

Z ramieniem tworzy kąt około 110 stopni.

Ramiona: Długie, dobrze umięśnione.

Łokcie: przylegające, nie wykręczone na zewnątrz ani do wewnątrz.

Przedramiona: proste i mocne.

Nadgarstki: mocne, wyraźnie zaznaczone, nisko przy ziemi.

Śródreżca: mocne, krótkie i tylko nieznacznie nachylone.

Łapy: okrągłe, zwarta, płace wysklepione, ciemne, mocne i sprężyste opuszki, mocne, ciemne pazury.

Kończyny tylne:

Mocne, dobrze umięśnione, odpowiednio ukątowane, oglądane z tyłu - równoległe. Przy oglądaniu z boku łąpa ustawiona już tuż poza pionową linią, przeprowadzoną od guza siedzeniowego.

Uda: bardzo dobrze umięśnione, z wyraźnie zarysowanymi mięśniami.

Podudzia: odpowiedniej długości, bardzo dobrze umięśnione.

Stawy skokowe: blisko ziemi, mocny, suchy.

Śródstopia: oglądane z boku lekko nachylone, bez wilczych pazurów.

Łapy: jak przednie.

CHODY:

Kończyny poruszają się równoległe wobec siebie, w jednych płaszczyznach, bez plątania. Typowym krokiem jest szybki stęp i energiczny kłus. Bouvier ardeński rzadko porusza się galopem, ale w każdym tempie zdolny jest do nagłych zwrotów. Kłus powinien być przestrzenny i rytmiczny, z dobrym napędem z kończyn tylnych; linia grzbietu pozostaje prosta. Nie powinien wpadać w inochód. Jest to pies żywy, toteż rzadko pozostaje w bezruchu. Spuszczony ze smyczy na spacerze zazwyczaj okrąży swego właściciela, tak, jak robi to ze stadem.

SKÓRA:

Przylegająca, bez fałd, ale nie za cienka. Krawędzie powiek i warg zawsze dobrze pigmentowane.

OKRYWA WŁOSOWA:

Sierść: Musi pozwalać psu na stałe przebywanie na dworze i przy stadzie, bez względu na warunki atmosferyczne.

Włos okrywowy suchy, twardy i zmierzwiiony, około 6 cm długi na tułowiu, krótszy i przylegający na głowie, gdzie jednak tworzy brwi nad oczami. Konieczne wąsy, przysłaniające wewnętrzne kąciaki oczu, i nieduża broda długości 5-6 cm. Kończyny przednie porośnięte krótszym, suchym włosem, trochę kosmatym, co - razem z niewielkimi piórami na tylnych krawędziach - nadaje im wygląd słupowaty. Dłuższy włos na tylnych stronach ud tworzy niewielkie portki. Zewnętrzne strony małżowin usznych porośnięte krótką, miękką i prostą sierścią, gdzieśgdzie prze-rośniętą dłuższym włosem. Kanał słuchowy zakryty dłuższym włosem, razem z włosem na szyi tworzy nastroszony kołnierz. Między palcami sierść gęsta i bardzo krótka.

Podszerstek gęsty w każdej porze roku, szczególnie obfity zimą, także na kończynach, mniej więcej o połowę krótszy od włosa okrywowego, daje dobrą ochronę przed niepokodą.

Maść: Każda maść dopuszczalna w wyjątkiem białej; barwa podszerstka odpowiada barwie okrywy. Dopuszczalne, ale niepożądane biała plamka na piersi i białe końce palców. Często występuje maść, będąca mieszaniną włosów szarych, czarnych i płowych, w odcieniach od jasno- do ciemnoszarego, poza tym czerwonawa lub barwy słomy.

WZROST:

Wysokość w kłębie: pies 56-62 cm
suka 52-56 cm

Tolerancja 1 cm w dół lub w górę.

Waga: pies 28-35 kg
suka 22-28 kg.

WADY:

Wszelkie odstępstwa od podanego wzorca powinny być uznane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia.

Wrażenie ogólne: zbyt ciężki, zbyt elegancki, wysokożonny.

Głowa: złe proporcje, nierównoległe linie profilu, zbyt lekka kufa, broda i wąsy mało lub zbyt obfite, nos wypukły, stop zbyt wyraźny lub zbyt słabo zaznaczony, czaszka okrągła.

Zęby: źle ustawione siekacze. Brak siekacza, przedtrzonowca P2 lub P3.

Oczy: jasne, okrągłe, wypukłe lub zapadnięte.

Uszy: zbyt szerokie u podstawy, nisko osadzone, o zaokrąglonych końcach, jeśli stojące - noszone zbieżnie lub rozbieżnie.

Szyja: cienka, długa, wbita w łopatki.

Linia górna: słaba, długi i nie dość szeroki grzbiet lub lędźwie, grzbiet zapadnięty lub wysklepiony.

Klatka piersiowa: nie dość głęboka, nie dość zaokrąglona, zbyt wąska.

Ogon: osadzony zbyt nisko, noszony zbyt wysoko, podkulony lub skrzywiony na bok.

Ruch: akcja kończyn wąska, poplątana, krótka, łapy wysoko podnoszone.

Sierść: nie dość szorstka, gładko przylegająca, słabe lub nie dość obfite broda i wąsy, zbyt krótki, zbyt długi lub nie dość gęsty podszerstek.

Maść: nadmiar bieli na piersi lub łapach.

Temperament: ospały, lękliwy.

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE:

Temperament: nerwowy lub agresywny.

Wrażenie ogólne: brak typu.

Nos, wargi, powieki: brak pigmentu.

Uzębienie: Przędzogrzyz, nawet bez utraty kontaktu siekaczy, lub tyłozgrzyz, krzywe szczęki; brak jednego z łamaczy (P4 lub M1), jednego z trzonowców M1 lub M2 (M3 nie ma znaczenia), brak jednego przedtrzonowca P3 w połączeniu z brakiem jakiegokolwiek innego zęba, brak 3 lub więcej jakichkolwiek zębów.

Oczy: żółte, porcelanowe, o dzikim wyrazie.

Uszy: cięte lub ciężko wiszące przy policzkach.

Ogon: noszony pionowo do góry lub zakręcony nad grzbietem.

Sierść: trymowana, krótka lub wyraźnie długa, falista, kędzierzawa lub jedwabista, brak wąsów i brody, lub tak obfite, że zakrywają oczy i zacierają kształt głowy, brak podszerstka.

Maść: biała, biel w innych miejscach, niż na klatce piersiowej i palcach.

Wielkość poza limitem, podanym we wzorcu.

Każdy pies, wykazujący wyraźne deformacje budowy lub zaburzenia charakteru, powinien zostać zdyskwalifikowany.

UWAGA:

Samce muszą mieć dwa, prawidłowo wykształcone jądra, całkowicie umieszczone w worku mosznowym.